

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ณ จุดเวลาใดเวลาหนึ่ง (Cross sectional descriptive study) โดยมุ่งศึกษาให้ทราบถึงกระบวนการจัดการความเสี่ยงต่อการสูญเสียการได้ยินของพนักงานในโรงงาน เขตอำเภอบางพลี ตามรูปแบบโปรแกรมอนุรักษ์การได้ยินที่ปรับปรุงจากโปรแกรมของสมาคมความปลอดภัยและอนามัยแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสำรวจระบบการจัดการความเสี่ยงต่อการสูญเสียการได้ยินของพนักงานใน โรงงาน เขตอำเภอบางพลี ตามรูปแบบโปรแกรมอนุรักษ์การได้ยินที่ปรับปรุงจากโปรแกรมของ OSHA

2. วิธีดำเนินการวิจัย

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ คือ โรงงานเขตอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 1,200 โรงงาน

2.2 กลุ่มตัวอย่างเลือกมาจากโรงงานทั้งหมดในเขตอำเภอบางพลี ซึ่งประกอบด้วย 6 ตำบล ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 300 โรงงาน โดยทำการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานหรือผู้เกี่ยวข้อง ในโรงงานเขตอำเภอบางพลี เป็นจำนวน 130 โรงงาน ในช่วงเวลาเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2544 ถึง 30 กันยายน 2545 (เฉพาะวันทำการและดือนนัดหมายวันว่างก่อนล่วงหน้า)

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์ประกอบด้วยเนื้อหา 4 หมวด คือ

1. ข้อมูลทั่วไปของโรงงานอุตสาหกรรม เขตอำเภอบางพลี
2. ข้อมูลการจัดการความเสี่ยงต่อการสูญเสียการได้ยิน
3. ความคิดเห็นที่มีต่อการพัฒนาการจัดการความเสี่ยงต่อการสูญเสียการได้ยินของพนักงานในโรงงาน
4. เป็นคำถามปลายเปิดถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/FW คำนวณค่าสถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สามารถสรุปผลการศึกษาวิจัยได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของโรงงาน พบว่า โรงงานส่วนมากในเขตอำเภอบางพลีเป็น โรงงานที่มีจำนวนลูกจ้างประมาณ 300 – 500 คน ซึ่งถือว่าเป็น โรงงานขนาดกลาง และผู้ตอบแบบสัมภาษณ์มีความคิดเห็นว่าคนงานใน โรงงานของตนมีความเสี่ยงต่อ โรคหูตึงอันเนื่องมาจากการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 56.2 และส่วนใหญ่โรงงานยังไม่ทราบว่ามิโปรแกรมอนุรักษ์การได้ยิน หรือ โปรแกรม ป้องกันการสูญเสียการได้ยินของกระทรวงสาธารณสุขที่จัดขึ้น โดยมีจำนวนผู้ไม่ทราบ คิดเป็นร้อยละ 71.5 ของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ทั้งหมด

2. ข้อมูลการจัดการความเสี่ยงต่อการสูญเสียการได้ยิน ได้จัดแบ่งตามเกณฑ์มาตรฐานออกเป็น 3 ระดับ พบว่า โรงงานส่วนใหญ่ มีระบบการจัดการความเสี่ยงต่อการสูญเสียการได้ยินอยู่ในระดับควรปรับปรุงมากที่สุด คือร้อยละ 34.6 รองลงมาอยู่ในระดับดี ร้อยละ 33.1 และอันดับสุดท้ายอยู่ในระดับพอใช้ ร้อยละ 32.3

3. ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยหรือผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อการพัฒนาการจัดการความเสี่ยงต่อการสูญเสียการได้ยินของคนงานในโรงงาน พบว่า โรงงานส่วนใหญ่เข้าใจ และเห็นประโยชน์ของระบบการจัดการความเสี่ยงต่อการสูญเสียการได้ยินซึ่งจัดอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 59.2 ด้านความต้องการที่จะนำระบบการจัดการความเสี่ยงต่อการสูญเสียการได้ยิน ไปใช้ในโรงงาน พบว่า โรงงานส่วนใหญ่ต้องการนำระบบการจัดการความเสี่ยงต่อการสูญเสียการได้ยิน ไปใช้ในโรงงานของตนเองอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 46.9 ด้านปัญหาอุปสรรคที่มีต่อการจัดทำระบบการจัดการความเสี่ยงต่อการสูญเสียการได้ยิน พบว่า ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์มีความคิดว่าการจัดทำระบบการจัดการความเสี่ยงต่อการสูญเสียการได้ยิน ใน โรงงานที่ตนอยู่มีปัญหาอุปสรรคอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 63.1 ซึ่งปัญหาอุปสรรคสำคัญที่พบ สามารถสรุปเป็นหัวข้อได้ 5 ข้อ คือ

1. ขาดงบประมาณสนับสนุน
2. รูปแบบการจัดการ ไม่ต่อเนื่อง เป็นการจัดการแบบไม่ยั่งยืน
3. ผู้บริหาร ไม่เข้าใจและไม่เห็นความสำคัญของระบบ
4. พนักงานขาดวินัยในการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล
5. พนักงานไม่ให้ความร่วมมือในการใช้เครื่องมือป้องกัน

นอกจากนี้จากความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยหรือผู้เกี่ยวข้องที่ให้สัมภาษณ์ ยังทำให้ทราบว่า ในปัจจุบันนั้น โรงงานได้เห็นถึงความจำเป็นในการจัดรูปแบบการจัดการความเสี่ยงต่อการสูญเสียการได้ยิน อยู่ในระดับจำเป็นมาก คิดเป็นร้อยละ 37.5 ทั้งนี้ ต้องการได้รับการสนับสนุนจาก

ภาคราชการ เพื่อให้การจัดการความเสี่ยงต่อการสูญเสียการได้ยินในองค์กรทั้งที่ทำอยู่ และต้องการจัดทำในอนาคต ประสบความสำเร็จ ในสิ่งต่อไปนี้ คือ

1. ต้องการให้มีการออกกฎระเบียบข้อบังคับทางกฎหมายในเรื่องการอนุรักษ์การได้ยิน โดยเฉพาะ
2. ต้องการให้มีการจัดบริการฝึกอบรมให้ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเรื่องเสียง การตรวจวัดระดับเสียงด้วยเครื่องมือทางสิ่งแวดล้อม และการตรวจสมรรถภาพการได้ยินของพนักงาน โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย
3. ต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์ถึงระบบการจัดการความเสี่ยงต่อการสูญเสียการได้ยินของโรงงานให้โรงงานทราบอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง
4. ต้องการให้ลดทอนอุปสรรคป้องกันอันตรายส่วนบุคคล และเครื่องมือตรวจวัดทางสุขศาสตร์อุตสาหกรรม
5. ต้องการให้มีการสนับสนุนทางด้านงบประมาณ

5.2 อภิปรายผล

การจัดการเพื่อป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพร่างกายของพนักงานจากมลพิษทางเสียงในโรงงานอุตสาหกรรมที่เป็นกลุ่มเสี่ยงนั้น มีปัจจัยหลายประการที่มีผลต่อบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การในการอนุรักษ์การได้ยิน ซึ่งผู้เกี่ยวข้องทุกระดับต้องตระหนักถึงความสำคัญ และประสานความร่วมมือกันอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ยกตัวอย่างเช่น เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานต้องได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับการทำงานที่ต้องสัมผัสกับเสียงดังโดยตรง นโยบายบริษัท ความเข้าใจของผู้บริหารระดับสูงต่อเรื่องดังกล่าว และความร่วมมือของพนักงานในการปฏิบัติตัวให้ถูกต้องเมื่อต้องทำงานสัมผัสกับเสียงดังเป็นประจำ จากการศึกษาของแพทย์หญิงนิรมล นราวิวัฒน์ พบว่า การสูญเสียการได้ยินมีความสัมพันธ์กับอายุ อายุงาน และระดับการศึกษาของพนักงาน อย่างมีนัยสำคัญ 0.01

จากการวิจัย ผู้ให้รายละเอียดซึ่งทำหน้าที่รับผิดชอบต่อการจัดการอนุรักษ์การได้ยิน ส่วนใหญ่เป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ซึ่งอยู่ในโรงงานขนาดกลาง ที่ทราบว่าพนักงานในโรงงานมีความเสี่ยงต่อโรคหูตึงจากการทำงาน ซึ่งจากการศึกษา เรื่องการสูญเสียการได้ยินในโรงงานอุตสาหกรรมผลิตกระดาษ ที่ต้องทำงานสัมผัสกับระดับความดังเสียงเกิน 85 เดซิเบล(เอ) จำนวน 165 คน พบว่า มีอัตราความชุกของความสูญเสียการได้ยิน คิดเป็นร้อยละ 25.6 ในอายุงานช่วง 5-10 ปี และพนักงานมีอายุระหว่าง 26-30 ปี (นิรมล นราวิวัฒน์.2545) และการวิจัยครั้งนี้ยังทราบว่าผู้ให้สัมภาษณ์มีความคิดเห็นว่า ระบบการจัดการความเสี่ยงต่อการสูญเสียการได้ยินของ

คนงานในโรงงานควรได้รับการปรับปรุง ทั้งนี้ ส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างมากว่า ระบบการจัดการ ความเสี่ยงต่อการสูญเสียการได้ยินที่ดีจะช่วยให้ประโยชน์ขึ้น แต่ความต้องการนำระบบมาใช้งาน กลับอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นที่ว่า หากนำระบบการจัดการความเสี่ยง ต่อการสูญเสียการได้ยินมาใช้งานในสถานการณปัจจุบันของโรงงาน จะเกิดปัญหาอุปสรรคมาก ทั้ง เรื่องงบประมาณ ความรู้ความเข้าใจของทั้งคนงานและผู้บริหารองค์กร ซึ่งยังขาดความเข้าใจและไม่ตระหนักถึงความสำคัญที่จะต้องดำเนินการอย่างจริงจัง

การศึกษาวิจัยในภาพรวม พบว่า ปัญหาของเสียงนั้นมีผลต่อสภาพการได้ยิน และอาจทำให้เกิด โรคประสาทหูเสื่อม ซึ่งไม่สามารถรักษาได้ ทำให้เกิดความพิการของหู ซึ่งการ รายงานการ ศึกษาฯ ยังไม่มีตัวเลขที่ชัดเจนที่จะชี้ขนาดและบอกสภาพความรุนแรงได้ เพราะการ สูญเสียการได้ยิน นั้นจะมีอาการค่อยเป็นค่อยไปใช้เวลานาน โดยไม่รู้ตัว นอกจากนั้นยังเป็นความพิการที่ไม่คำนึง ความพิการของอวัยวะอื่น เช่น ตา แขน ขา จึงสมควรที่จะมีโครงการป้องกันอันตรายจากเสียงดัง ในโรงงานอุตสาหกรรม และให้ความรู้เกี่ยวกับเสียงดัง รวมทั้งหาแนวทางสนับสนุน และอาจต้อง ใช้มาตรการทางกฎหมายในกรณีจำเป็น เพื่อรองรับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งจากแผน พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 4 (2520-2524) เป็นต้นมา ประเทศไทยมีนโยบายที่เน้น การพัฒนาด้านอุตสาหกรรม ทำให้อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5.3 และใน แผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ 6 มีอัตราการเพิ่มสูงขึ้นถึงร้อยละ 8.4 (ประสงค์ บูรณพงศ์, 2532)

5.3 ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยที่พบและการนำผลการวิจัยไปใช้

การวิจัย ทำให้ทราบปัญหา และอุปสรรคในการนำระบบการจัดการความเสี่ยงต่อการสูญเสีย การได้ยินของคนงานในโรงงานไปใช้ ดังนั้น ข้อเสนอแนะทาง ดังนี้

ด้านเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยหรือผู้เกี่ยวข้อง

- ควรได้รับการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับโปรแกรมอนุรักษ์การได้ยินที่กระทรวงสาธารณสุข จัดทำขึ้น เพื่อนำเสนอโครงการต่อผู้บริหารให้สามารถเห็นถึงความจำเป็นในการป้องกันการ สูญเสียการได้ยิน ซึ่งเป็นอาการที่รักษาไม่หาย
- ควรได้มีการจัดทำข้อมูลการตรวจวัดสภาพสิ่งแวดล้อมทางเสียง และสมรรถภาพการได้ยิน ของคนงานเป็นประจำทุกปี และดูแลแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่เป็นอยู่
- ควรจัดตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยเพื่อทำหน้าที่ในเรื่องนี้โดยเฉพาะ
- ควรมีการอบรมให้ความรู้กับพนักงานถึงความสำคัญของการใช้อุปกรณ์ป้องกันการสูญเสีย การได้ยิน

ด้านสถานประกอบการ

- ผู้บริหารสถานประกอบการ ควรกำหนดเป็นนโยบายด้านความปลอดภัยในการทำงาน สัมผัสเสี่ยงดังอย่างชัดเจน เพื่อให้เกิดกิจกรรมรณรงค์จริงจังในเรื่องนี้
  - ผู้บริหารควรกำหนดคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยหรือผู้เกี่ยวข้อง ให้เหมาะสมกับงาน และมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทำงานเฉพาะด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของสภาพแวดล้อมในการทำงานเท่านั้น และให้ความสำคัญกับปัญหาที่เป็นกลุ่มเสี่ยงอย่างจริงจัง เพื่อให้งานเกิดประสิทธิภาพ ทั้งต่อสถานประกอบการและพนักงาน
  - ควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย ระดับต่างๆ ให้ครอบคลุมทุกหน่วยงานในสถานประกอบการ เพื่อให้มีเครือข่ายและประสานงานอย่างทั่วถึง และมีความต่อเนื่อง
- หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
- ภาครัฐ ควรมีการประชาสัมพันธ์ถึงระบบการจัดการความเสี่ยงต่อการสูญเสียการได้ยินให้โรงงานทราบอย่างค่อเนื่องและทั่วถึง
  - ภาครัฐ ควรมีการจัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยหรือผู้เกี่ยวข้องทราบถึงโปรแกรมอนุรักษ์การได้ยิน และความรู้ที่จำเป็นอย่างทันสมัย

องค์กรอิสระ/เอกชน

- สมาคมและชมรม ควรเพิ่มบทบาทหน้าที่ และทำงานร่วมกัน โดยมีการรวมกลุ่มในพื้นที่ มีการประชุม แลกเปลี่ยนความรู้ การศึกษาดูงาน โรงงานตัวอย่าง สนับสนุนทางวิชาการ จัดเผยแพร่เอกสารวิชาการ หนังสือ งานวิจัย และจัดอบรมหลักสูตรที่ทันสมัยเพิ่มเติมให้กับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย หรือผู้เกี่ยวข้อง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- ควรวิจัย ปัญหาและอุปสรรค ในการดำเนินการและกำหนดตัวแปรที่คาดว่าจะช่วยแก้ไขปัญหานั้นของโรงงานกลุ่มทดลอง
- ควรวิจัย รูปแบบโปรแกรมอนุรักษ์การได้ยินที่เป็นระดับ เพื่อให้โรงงานมีขวัญกำลังใจในการจัดการไปที่ละระดับ
- ควรวิจัย แผนงาน และกิจกรรมในการป้องกันอันตรายจากเสียงดังอันเนื่องมาจากการทำงานที่เหมาะสมกับโรงงาน